

Projekat Živeti zajedno

Opšti podaci o nastavnoj jedinici	
Predmet	Građansko vaspitanje
Naziv nastavne jedinice	Eksploatacija po svaku cenu
Razred	II
Autor nastavne jedinice	Drašković Mirjana
Škola	Tehnička škola Užice
Tip časa	Obrada
Nastavne metode	Dijaloška, monološka
Oblici rada	Grupni
Ciljevi (ukratko navesti ciljeve koji se žele postići navedenim aktivnostima)	<ul style="list-style-type: none"> - Da se učenici upoznaju sa teškim ekonomskim, ekološkim i zdravstvenim problemima siromašnog stanovništva u nerazvijenim zemljama - Da učenici razviju kritički odnos prema orijentacijama onih vlada kojima je prioritet u državi profit i koje zanemaruju društvene, ekološke i zdravstvene probleme stanovništva - Da učenici steknu uvid u važnost postojanja strogih ekoloških zakona u zemlji - Da učenici steknu interesovanje i potrebu da prate stanje zaštite životne sredine u Srbiji
Ishodi (taksativno navesti kakve ishode očekujemo posle navedenih aktivnosti, tj. šta će učenicisvojiti/razumeti/osvestiti/uraditi posle aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - Dovedi učenike u situaciju da razmišljaju o odgovornom ponašanju vlade prema razvoju, ali i o zdravlju stanovništva i zdravoj životnoj sredini - Podstaci učenike da kroz rad u grupi argumentuju svoj stav i pronalaze zajedničke odluke - Podstaci učenike da korišćenjem tabela steknu naviku i sposobnost grafičkog prikazivanja rada na materijalu i analize
Tok časa (navesti scenario nastavne jedinice, tj. uvodne, centralne i završne aktivnosti. Odrediti i orijentacioni vremenski okvir za aktivnosti – navesti trajanje aktivnosti u minutima)	<p>Prvi korak (15 minuta): Nastavnik pročita tekst (Prilog 1) i postavlja pitanja: Koja sva pitanja i probleme ovaj tekst otvara? Nastavnik nastoji da pomogne učenicima da vide u kojoj su meri ovakvi problemi složeni i teški. Poželjno je sve učeničke odgovore ispisati na tabli. Očekivani odgovori su: ekološka katastrofa, siromaštvo, profit, eksploatacija, zdravstvena zaštita, zakoni, vlast, korupcija, prljavetehnologije, bolesti, demonstracije,... Sa učenicima prokomentarisati svaki problem koji se zapiše.</p> <p>Drugi korak (15 minuta): Nastavnik unapred pripremi tabele sa unetim jednim ili više problema (Prilog 2), a i učenici mogu sami da izaberu kojim</p>

	<p>problemom žele da se bave. U tabeli se "odgovornost" odnosi na institucije ili pojedince koji imaju odgovornost za problem koji se dogodio. U koloni "obaveza" učenici upisuju koga sve smatraju obaveznim da problem rešava. U koloni "prava" učenici upisuju čije je i koje pravo bilo ugroženo ovim problemom.</p> <p>Treći korak (15 minuta): Svaka grupa prezentuje svoj rad. Tokom prezentacije poželjno je da učenici postavljaju pitanja i komentarišu rešenja koja su predložena.</p> <p>Okvirne teme za diskusiju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Da li svi imamo jednake šanse? Početne startne pozicije u razvoju? Kako se asimetrija startnih pozicija odražava na odnose na relaciji: siromašni-bogatiji; bogati-bogati, siromašni-bogatiji? <p>Povratna informacija o formiranju predstava o pripadnicima određene kulture/grupe, stereotipi i predrasude koje su zasnovane na nejednakim startnim pozicijama, a ne zbog toga što su stanovnici/pripadnici grupe glupi, lenji i sl.</p>
<p>Elementi interkulturalnosti u nastavnoj jedinici (detaljno navesti šta su sve elementi koji ukazuju na različitost i uvažavanje različitosti u određenoj nastavnoj jedinici, na koje sve načine nastavna jedinica podstiče učenike da razmišljaju o različitostima i da se decentriraju iz svoje tačke gledišta)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Da učenici shvate da bez obzira na geografsku pripadnost i versku orijentaciju većina nerazvijenih zemalja ima ovakav problem. - Da učenici shvate koji slojevi stanovništva snose najveće posledice i šta su rukovodeći slojevi spremni da urade zarad profita. - Da učenici shvate da sve zemlje moraju voditi računa o ekologiji i zdravstvenoj zaštiti.
<p>Materijal (taksativno navesti materijale koji se koriste za realizaciju nastavne jedinice, a primerak svakog materijala dostaviti u prilogu).</p>	<p>- Konvencija o pravima deteta Prilog 1: Nerazvijena zemlja opterećena dugovima prinuđena je da po svaku cenu prodaje svoja prirodna bogatstva. To uvek prati dolazak zastarelih i prljavih tehnologija, koje strani investitori koriste radi eksploatacije prirodnih bogatstava, a što im omogućava nepostojanje strogih ekoloških zakona. Ovakvi događaji su najprisutniji pri eksploataciji nafte, kada vrlo često dolazi do eksplozija i požara u rafinerijama i zagađenja životne sredine, usled čega dolazi do smanjenja zaliha zdrave hrane i vode. Dalje posledice su masovno uništavanje zdravlja stanovništva kod koga je u ogromnoj meri prisutno siromaštvo i</p>

neadekvatna zdravstvena zaštita. Najčešća obolenja su: kancer, astma i kožna obolenja. Ovakve države opterećene međunarodnim dugovima i pri ovakvim uslovima nisu u mogućnosti da ulažu u zdravstveni sistem što dovodi do nezadovoljstva stanovništva i vrlo čestih demonstracija. Put za rešavanje ovih problema jeste donošenje strogih ekoloških zakona, pojačani sistem zdravstvene zaštite i edukacija stanovništva radi zdravstvene samozaštite kao i podizanje nivoa životnog standarda stanovništva.

Prilog 2:

Problem	Odgovornost	Obaveza	Prava
Eksplzija u rafineriji			
Masovno obolevanje dece			